

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Setentiae LX spiritualis religiosi perutiles - Cod. Ettenheim-Münster 237

[S.l.], 1661

Indicia boni religiosi

[urn:nbn:de:bsz:31-127475](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-127475)

cationibz disposita in 2° Exercitio, quod vocatur, Spi-
ritualis desponsationis, ad in 3° quod vocatur, pro-
fessionis anime erga Deū, B. Gertrudis inuenies.

Octo virtutes Iuuentuti religioſe
semper obseruanda.

Sancta verecundia in cunctis rebz ac actibz.

Tarditas loquendi.

Præſtitudo obediendi.

Frequentia orait.

Fuga otij et dissolutionis.

Pura et frequens Confessio.

Alacritas et præſtitudo ſeruiendi ac ſubue-

Infructuosi cōſortij fuga. niendi.

Indicia boni Religioſi.

Modestia oculorū { In templo librū iugiter inſpicere.
In menſa ſeipſū, nō alios obſeruare.
In cōuerſatione cū alijs, ſcalor in terrā
denittere.

modestia verborū { Aliorū nō recenſendo. + defecto.
Deſpiritualibz libenter loquendo.
Vanis colloquijs nō vacando.

moder

107
Modestia } Cum gravitate incedendo.
Tactus. } Alios ne quidē digito tangendo.
 } Manū comparitas infra pectus habēdo.

Obe- }
di- } Cacas } Superiorū iusta nō diiudicando.
 } Contra eadē nō mormurando.
 } Eadē semper in successura comodū
 } credendo.

di- }
ris } Hilis } Alacriter mandata superiorū ex-
 } Alacrig eadē incipiendo.
 } Alacerrimē ad finē perducendo.

er- }
tia } Prop- } Cum B. Mauro celeriter currēdo.
 } Cum B. Mutio sollicitig efficiēdo.
 } Cū B. Joan. Anachoreta semper in
 } obedientia progrediēdo, et per-
 } fectior in ea eudēdo; nā nō
 } progredi. sūm Bern. Gregedi.

Humi- }
lis } Erga } eos tñq̄m vicarios dei charitati-
tas } Super- } ue tihanda,
 } rior } Se totū illis subijciendo.
 } res } Pannias inunctas libētē subēdo.

Humilitas

Con-
fra-
tres } Cunctis se inferiorē intimo cordis
affectu credendo.
filios honore oblata occasione,
praecuniendo.
filios iure à superioribus sibi pra-
ferri indubitātē credendo.

et
3a

Humilitas

Se-
ip-
sum } Suae vocatiōē ad Religionē et
ad monnium quotidie cōfide-
rando.
proprios defectus et peccata quo-
tidie in oratiōe deflendo, et se-
ipsū corā Deo accusando.
Omni vilitate et ex trennitate
gaudendo, et nāquā de illa
murmurando.

Quenam bono Religioso facienda:

Amare Deum.	Odire seipsum.
Plantare virtutes.	Gradicare vitia.
Vincere inimicū.	Seruare vota.
Facere bona.	Pati mala.
- Quid Religioso faciendū ut quietē viuat.
Fugere,

Non =

Non disputare.

Tacere.

Alienis se nō immiscere.

Ringere se nō sentire.

Quibz in rebz potissimū exercere se debet.

In Charitate et cōpassione.

In patientia et mortificatione.

In lectione et oratione.

In meditatione vite christj.

Quos defectz debeat magis attendere in cō-
fessione.

Cogitationes immundas.

Murmurationes, et detractiones.

Judicia temeraria.

Defectz corporales.

Passiones et affectiones.

Actz proprietatis.

Disturbationes pacis.

Perditionē temporis.

Verbe otiosa.

Evagationes mentis.

Transgressiones votorū.

Omnia peccata mortalia.

Parvū desiderii tendendi ad perfectionē.

Quenā exercere debeat erga Cōfrēm suū.

Spiritualiter ipsū amare.

Prōptē ipsi seruire.

Suauiter ipsū admonere.

Patienter ipsi cōpati.

Dare illi bonū exemplum.

Quenam Religiosos fugienda.

Amicitia mulierum.

Singularitas ciborum.

Societas otiosorum.

Inueneres curiosi.

Adulatio maligna.

Peccatū et iniquitas.

Inanis proprietas.

Lingua mendax.

Propria voluntas.

Seipsū a. super oīa fagiat.

Quenā Prælatz erga subditos exercere debeat.

Amare eos equaliter.

Inducere ipsos ad obseruātiā.

Loqui ipsis semper de Deo.

Prædicare seu docere eos verbo et opere.

Ad

Admonere ipsas dulciter.
Corrigere ipsos suaviter.
Punire eos discretè.
Ipsis cōfidere.
Et deū pro eis orare.

Quaenam subditi erga Praelatum.

Ipsū amare tñqm Patrem.
Honorare tñqm Dñm.
Audire tñqm Doctorem.
Obedire ei prōptè.
Ipsū nō iudicare temerè.
Supportare eū patienter.
Agere cū eo confidenter.
Et Deo illū cōmendare.

Qua facienda extra mōnīum.

Claudere oculos ad vanitates.
Expedire negotia citiq.
De Deo loqui cū oibg.
Seruare modestiā et grauitatē.
Rogare cū discretione.
Non admittere curiositatē.
Rumores deuitare.
Tēpla libenter visitare.

Qua facienda in Cella.

Legere ad operandū.
meditari ad inflāmandum.
Abigere muscas à cogitatione.
Cogitare se à Deo respici.

Religioso magis scitu necria.

1. Suas infirmitates agnoscere debet cū primis.
2. Dei sumā bonitatem.
3. Astutiā inimici.
4. Doctrinā Christi.
5. Regula quā promissit.
6. Et illud quod officio suo convenit.

Loca specialia quibz sapij im morandum.

Religiosus sapius inueniatur in Templo, in
Cella, in Capitulo, In Deo, et in seipso.

De mortificatione Intellecty.

Tres sunt notabiles excessy Intellecty, q mor-
tificari debent.

Primus excessy versatur in Cerio sitate, qndo in-
tellecty indagat atqz seiscitatur, q tuū captū ex-
cedunt. Item, que potiqz ad Superiores, quā ad te
pertinent, aut q solū proximiū tuū attingunt,
taqz nullo modo conuenit scire, aut noscere.

110
Et de excessu & temeritate, quando res dubias atq;
incertas, tu pro certo atq; indubitato de factis aut
vita alterius affirmas, ex contra Charitate ali-
os in tuo sensu condemnas iudicando, quos tu lau-
dare, vel certe saltem excusare debebas.

3.us Excessus est tenacitas, quando iudicio proprio
ex sententiae tuae ita pertinaciter inhæres,
ut nulli consilium, aut admonitio apud te locum
inueniat, sed tuum consilium aliorum semper consilium
antefers, etiam in rebus parui momenti. Unde
incapax ex indocilis omni instructionis redderis.

De Mortificatione Voluntatis.

Considera primo: Cum voluntas tua ex
sua natura sit valde caeca, indigere duce atq;
ut se semper subiciat, et in omni voluntati di-
uinae obediat, quam tanquam ducem sequatur secu-
ra.

2.º Adhibeas ei frenum diligentis attentionis
& examinationis, ut prius videas quid velis,
et propter quid velis aliquid, ex hoc proste-
rea faciendum, ne voluntas, cum libera sit, li-
bertate sua abutatur, eligendo potius quae
inceda sunt carni, alicui vero nociva.

111
quæ magna se discretionis subtilitate cōspici-
unt, ne de deteriora unquã vel in opere, vel in cogi-
tatione dilabantur. Si curare parum negligit
magis insensibiliter seducti, audacter eorum maiorem
perpetuant. Finitum ablatione finiti cōsumit-
tur, et adiectione assidua finiti minus in mo-
do augetur. Si ea contulisti, paulatim per-
das, post non multos dies, te, si non habitu, at vi-
ta ratione, ad seculum redisse cōperies. Si
verò vel paulatim augeas, te virtum spiritua-
lium ex virtutibus abundantem videbis.

Sensim aperiantur illi pericula, et difficul-
tates Ordinis. Tentationes.

In uno cōgressu tractetur, quantum refertur,
modico defectu vitæ; quantum momenti sit mi-
nima quoque ex Regula cu totidie. Doceantur
externam corporis mortificationem et sensum
cohibitionem sectari, sed multo solliciti affec-
tionum abnegationi intendere, et cogitationum
puritatem et interiori tranquillitatem intrare.
Nunc una virtus, ut humilitas et eius gradus
atque perfectio, nunc alia, ut obedientia, exquisita
paupertas, corporis et anime integritas, et alia
similia oculis obijciantur, et cuiusque exercitatio
comendetur. Frustratur autem ingens desiderium
proficiendi illis Bernardi verbis; Adolentes pro-

fice, mancipatq; es Chri seruitio, et capisti ma-
 gna agere, et excelsa imitari, confortetur cor tuu,
 et viriliter age: Magna tibi dabitur gloria
 post victoriam; Licet lubricu sit iter, quod
 lincedis, tu dei de auxilio cofidens, de se prima
 qntm valens, et summa pete. Non deficiat neq; te-
 pescas, vt gradu perfectionis possis ascendere,
 ad qua non nisi multis laborib; peruenitur. Eu-
 ge nunc, euge frater bona, mitia transcendere,
 et ad superiora tende, ve Deo in voce exultatio-
 nis canticu gradu cantet.

Agatur cu illis, et quide assidue, de cogitue
 presentie Dei, de orais, praesertim mentali,
 studio, ac de modo fructuos se meditandi, et affec-
 tu elicicndi. S. Aluar. 4. r. 1. q. c. 6.

Magistri monitis penit; accer-
 cendum.

Magnu huic vite solatiu e, vt habeas, cui
 pect; tuu aperias, cu quo arcana participas, cui
 comittas arcana et secreta cordis tui, vt ames,
 vt sequar; eu, qui tibi paterna pietate in trib;ib;
 co patiatur, in persecutionib; adhortetur, et in
 prosperis gratuletur. Felix talis societas, ta-
 linq; amicitia, qua nihil e in reb; humanis pul-

chri

112
chrig. Et vero merito huic amicitie ac societati
magna pulchritudo adferbitur, nō solū q̄a in ea
de pulcherrimis rebg. selt de celestibg agitur,
et ad aīe pulchritudinem ordinatur, verū et quia
pulchrū est videre tenerū adoleſcentē amore
Dei ebriū, lateri senioris hæere, vt ab eo discat,
quādo in hoc amore proficiet, et ad perfectam
mentis puritatē, et in sanctā filiorū dei liber-
tatē respiciabit.

Cuare itaq; tu die cōstituto Mḡm sp̄q; quaer-
er a. vō audias, et audies vt obedias, et cōuer-
sationē tuā monitis eig accomodes. Nam audire
cū es verba eig statim obliuisci, aut ea despiciere,
audax et temeraria mōbediētia ē: vnde

Bern. eo loco optimē ait; Adoleſcentes qui De ordine
tali repleti sunt malo, subdi senioribg dedig-
nantur; facta verō corū aut dic̄ta, tumida et vitæ.
erecta ceruice nō obseruant, sed diiudicāt,
nō venerandō exaltant, sed spernendō subseruāt,
sed nō imparē. Inde enim euidenter deficiūt,
vnde miseri proficere desuerunt. Hoc a. vult
Dei, vt homo per hominē doceatur, et minor ma-
iori subdatur. Si n. singels angelo imperat, ei
iustar iubentē exobediētē sumā manet semp
cōcordia, videat ille, quā grauiter peccat, qui
debitā exhibere suis maioribg reuerentiā nō eu-

rat. Et post multa: *q̄ro* frivideris iuxcentū de-
 fidem ad obediendū, et de loco ad loquentū non
 dubites eū varijs ai passionibz (præsertim sup-
 biæ pe se) laborare. Inobediencia x sequitur
 Superbia matrē suā, sicut habas; Equz indomitz
 euadet durg, ex filijz permisso euadet præceptz. Si-
 cut superbia equi indomiti præcipio pronā est;
 itā lasciuia adolescentis indisciplinati p̄cti
 ruina proxima ē. Ad nomē inobedienciae
 exhorruisti, vt opinor. sed scito, inobediā ē
 huic magro nolte acquiescere. Quonia ille
 licet p̄relatz nō sit, tu ā p̄relato cōstitutz,
 vt monita eig oēs audiāt, et in his, quæ ad pro-
 factū virtutis cōferūt, illi obediāt. Ergo quod-
 dā genz inobedienciae ē, eig præterite manda-
 tum, cuius vox quasi ab ipso p̄relato procedit.
 Cū igr deo in p̄relatis ei maiori bz tuis obe-
 dire cupias, vide, an deceat eig monita p̄t-
 habere, quæ ex magro nouisti, et a deo per
 superiorē tuū in ducā ac via spiritualis ad-
 intorē accepisti. Audies illū reuerenter, et
 verba illig in corde tuo cytodies, et cōferes,
 vt secūdū illa tuas actiones instituas.
 Ut a. ille te vtiliter doceat, opere pretiū ē,
 vt illi sincerē tuā cōficiam aperias, tua inte-
 riora tū bona, tum mala detegas. Nā si ille

113
aīe tua statū ignoret, nō poterit scire ad rē loqui
et eandē virtutē adiuvare. Id manifestē intiget,
si ea similia cōsideres, quibz Laus. Justinianus
ad querendū vitā spiritualis ductorē provocat.
Neophyturū, inquit, et in via sp̄g incōnstantiū
obedientia oportet ut sit simplex, et abiq̄ vlla
mentis deliberatione. Hoc propterea dixerim
quia sub alieno incipiens ē erudiendz magister.
Nam cū existat caecus ei pro surinexper-
tus eorū, q̄ illi agere cōgruit q̄modo proprio debet
cōmitti arbitrio? Nā quemadmodū in itinere
quis pergens ignoto, nō erret a recto calle eget
ductore; agrotus, ne diutius languore fatiga-
tus a vita deficiat, opus ē medico; adolescenti
idiotae, ne in sua perseveret ignorātia, acco-
modandz ē pedagogus; ita et in via Dei novit-
ter imbuedo, ne fallacijs Satanæ seducatur, et
pereat, spiritualis ei adhibendz est pater qui
discretionē sit provēg, experiētia probatq̄ or-
dinatq̄ moribz, gravitate maturq̄, decoratq̄
honestate, sanctarū scripturarū q̄narq̄, au-
sterg in se, proximo cōpatiens, orāi assiduus,
corde mitis, eloquio verax et in or̄. Et si possibile
spirituali disciplina provēg. Te, o frater, ca-
co exiter facienti viā, ignoratq̄, ac agrotus cō-

lib. de ob
dient.
c. ro.

parat. Et quidem merito non quibus in proprijs rebus
proprio amore excutit faciente, dicitur spiritus, quod nec-
dum plane nouit peragat, et affectum suorum exorta-
tiones sustinet. Sed quando preceptor te consideret
ducat, nisi te cecum fatearis. quo diriget, nisi ma-
nitione, ad quam progressurus es, non erit, quod medi-
camentum applicabit, si morbum ignoret. Recede
ergo, ut illi statum tui profectus patefacias, et legro-
tationes manifestes, quo possit ille convenienter
curationem adhibere, et ad mansuetudinem incipientium,
vel proficientium vel perfectorum, pro tua exigentia
dirigere. Si hac tria erga preceptum spiritus custodie-
ris, ut ei tempus sincere aperias, ut eum reuerenter
audias, et de tuis dubijs interroget, ut ei humiliter
obedias, tuo munere functus eris. Aluar. de vit
reliq. instit. lib. 4. c. 8.

De reprehensionibus.

Non ita blando sit magister spiritualis, ut omnia a medi-
camine salutaris reprehensionis abstineat, in quo ali-
quando, quis torpentes et incuriosos uiderit libe-
re reprehendat. Quod uiliter faciat, si autori-
tate apud illos eminent, si se non prolatum quoscumque,
et inde sit ex sua uitate in increpatione custodiat.
Est enim quoddam genus increpationis, quod uerum gra-